

LINK

Ontmoetingsseminars**Jeruzalem Seminars**

Wat levert het op?

Wat levert het op? In het steeds maar voortwoekerende conflict in het Midden-Oosten lijkt het of de vertwijfeling over een mogelijke oplossing de overhand krijgt. De officiële politiek lijkt extremer te worden; de posities die men inneemt onverzoenlijker. Wat levert het dan op in een dergelijke situatie mensen bij elkaar te brengen die elkaar leren kennen, praten over mogelijkheden samen te leven, naar wegen zoeken om een ander perspectief op te bouwen?

In een nuchtere en soms kil lijkende kosten-baten analyse is het duidelijk: de investering levert nauwelijks rendement op; dialoog als een weg naar een oplossing is een illusie.

Het is geen wonder dat velen deze dagen hier in Israël en Palestina op een bijna religieus aandoende manier kijken naar een oplossing van boven: Het zal de nieuwe Amerikaanse president Obama zijn, die als de nieuwe Messias een oplossing zal forceren.

Deze seculiere verwachting wordt echter ook door velen afgewezen. Politiek wordt als menselijke waan verworpen. Zij vinden dat alleen een extreme vorm van godsdienst nog heil kan bieden. Elk compromis wordt gezien als een verraad aan de heilige opdracht van God aan de mens. In het verblindende licht van het heilige gelijk is elke empathie met de ander een absolute ketterij.

Waarom dan toch nog praten? Elkaar ontmoeten? Waarom die moeite, inspanning en investering van het gesprek, de confrontatie en de discussie toch aangaan? Wat levert het op? Niets toch?

En toch: op een soms onverwachte manier, op een nauwelijks te voorspellen moment, duiken kleine sporen van rendement op. Waar je ze niet verwacht. Ik zit in de service taxi naar Jeruzalem. Naast me zit een jonge Israëli. We raken aan de praat. En dan, de wereld is klein, blijken we gemeenschappelijke kennissen is hebben. Hij behoort tot een groepje van vrienden (natuurlijk uit de tijd van het leger) waartoe ook iemand behoort die een paar jaar geleden aan een CoME seminar heeft deelgenomen. Niet voor te stellen, zegt hij. Baruch, zijn vriend, was voor die tijd politiek totaal niet geïnteresseerd. Maar sinds dat seminar is hij ongehooflijk actief in de vredesbeweging. Hij heeft behoorlijk invloed op ons! Op Nes Ammim neem ik deel aan een conferentie georganiseerd door het "House of Peace" in Sefaram en de

dialogoorganisatie van Nes Ammim. Daar ontmoet ik een jonge Palestijnse vrouw. We kennen elkaar: tien jaar geleden nam ze deel aan een seminar van CoME. "We hebben nog steeds onderling contact", vertelt ze. En ze noemt namen van deelnemers uit Beth Sachur, Tel Aviv en Nazareth. Namen die ik allang was vergeten. We bellen om de paar maanden met elkaar en soms komen we, als het mogelijk is, bij elkaar.

Wat levert het op? Ten aanzien van de grote politiek, de uiterste meningen en standpunten misschien niet veel. De kosten-baten analyse wordt er niet fundamenteel anders door. Maar toch: hoe kostbaar zijn zulke gebeurtenissen. Hoe veel ingrijpender zijn ontmoetingen dan we kunnen bedenken en ons kunnen voorstellen.

Door zulke gebeurtenissen kun je steeds een antwoord geven op de bijna niet te beantwoorden vraag: Wat levert het op?

Douwe van de Sluis
Jeruzalem, mei 2009

Protesten tegen
de oorlog in Gaza

Verslagen, activiteiten en terugblik

Feedback bijeenkomst op Nes Ammim mei 2008

“We willen met jullie praten” was de wens van de Palestijnse deelnemers aan het ontmoetingsseminar 2008 op Cyprus aan hun Joodse gesprekspartners van dat seminar. “We willen met jullie praten zeker nu, na de oorlog in Gaza. Wat is er nog over van onze verstandhouding en begrip onder deze omstandigheden?”

De wens bij elkaar te komen werd al in februari op tafel gelegd. Maar om zoiets te organiseren heb je in het Midden-Oosten een lange adem nodig, veel geduld en incasseringsvermogen. En eigenlijk is het onmogelijk. Met behulp van de ontmoetings- en dialoogorganisatie van Nes Ammim was er een mogelijkheid. Een organisatie in Israël die de uitnodiging voor een “permit” (de toestemming om Israël binnen te komen) voor de Palestijnen kon aanvragen. Een absolute noodzaak maar nog geen garantie voor succes. En dat succes bleef uit. Weken van telefoneren, faxen, aandringen en vragen gingen voorbij. Op de dag vóór de geplande bijeenkomst, enkele uren voordat die dag voorbij zou zijn, besloten we de bijeenkomst af te blazen. En dan als een geschenk uit de hemel (gehouden door een persoonlijk contact!) kwamen de toestemmingen af.

Toen moest de hele organisatie weer op gang komen. De hernieuwde reservering op Nes Ammim, het bellen van de potentiële participanten, waarvan sommigen al nieuwe afspraken hadden

gemaakt.

Op de vrijdag daarna waren bijna vijftien voormalige deelnemers aan het ontmoetingsseminar op Cyprus bij elkaar! Indrukwekkend was de sfeer: spannend door de gebeurtenissen van januari in Gaza, maar open door de gemeenschappelijke ervaringen opgedaan op Cyprus. De discussies gingen verder, alsof er geen drie kwart jaar tussen had gezeten. Over alle mogelijke onderwerpen: over identiteit, een toekomst van twee staten of één staat, over democratie, over Zionisme en over Hamas. Over wat al niet. En dan praten met degenen die officieel je vijanden zijn.

De bijeenkomst op Nes Ammim, met alle problemen om een ontmoeting in Israël te organiseren (we weten weer waarom we alle moeite moeten doen het seminar op Cyprus te houden!) was meer dan de moeite waard.

Bedankt CoME voor de organisatie en bedankt Nes Ammim voor de gastvrijheid!

Erez, Tel Aviv, mei 2009

Vorbereiding Zomerseminar 2009

Eind juli, begin augustus wordt het zoveelste ontmoetingsseminar door COME georganiseerd voor Palestijnen en Israëli. De committee members, de vertegenwoordigers van de verschillende groepen die zullen deelnemen aan het seminar, zijn bij elkaar geweest om het programma op te stellen. Het onderwerp vertolkt de stemming, die hier in het land heerst: “60 jaar vrees en vertrouwen?” De mogelijkheden of onmogelijkheden tot spannende discussies zullen (helaas) weer legio zijn. Hoe te praten over de eigen identiteiten, wanneer het strafbaar wordt gesteld als je het woord Nakba gebruikt? Hoe kun je onbelemmerd met de ander discussiëren als op de televisie door opgezweepte menigten “dood aan Israël en het Zionisme” wordt gescandeerd?

Het seminar, dat dit jaar vervroegd wordt gehouden, omdat eind augustus de ramadan wordt gevierd, zal dit keer op een andere plaats worden gehouden dan gebruikelijk. We zullen in de heuvels van het Troödosgebergte in Cyprus bijeenkomen. Misschien zal de koele sfeer van het landschap de verhitte gemoeiden wat bedaren. De committee members zijn er klaar voor. De deelnemers hebben zich voor het merendeel al aangemeld. De belangstelling is, zoals steeds, weer groot. Gelukkig hebben velen nog steeds geloof in praten met elkaar en zijn zij nieuwsgierig naar de ander, die je in het dagelijkse leven gewoon niet kunt ontmoeten!

Ontmoeting in Nes Ammim

Studenten van de Hogeschool InHolland en studenten van David Yellin

Het is nu bijna al een traditie. Of misschien kun je beter spreken van een doorlopend project. Mede georganiseerd door de stichting CoME, vinden nu al jaren lang de seminars in Israël plaats voor studenten van de Hogeschool In Holland uit Amsterdam. In deze seminars worden ontmoetingen, excursies, schoolbezoeken, en toeristische evenementen georganiseerd samen met jongeren van de lerarenopleiding David Yellin in Jeruzalem. Afgelopen december waren studenten van die opleiding in Nederland. De wederzijdseheid van deze vorm van organisatie begint vrucht te dragen. Het doel, of liever de verschillende doelstellingen, van dit project worden duidelijk gehaald. Nederlandse studenten maken intensief kennis met de om-

standigheden, de achtergronden en de dagelijkse werkelijkheid van jongeren in Israël en Palestina, in Jeruzalem en in Bethlehem. Door de vragen, de interesse en de opmerkingen van Nederlandse studenten worden de Joodse en de Arabische studenten gedwongen meer dan anders rekenschap af te leggen van eigen meningen en opvattingen en komen ze op een andere en vaak heftige wijze met elkaar in contact.

Dat gebeurde ook deze keer! Daarnaast zijn er de menselijke en vriendschappelijke mogelijkheden om elkaar te ontmoeten: aan de maaltijd, op een bruiloft, in de disco, op straat, bij de koffie.

Het is dus bepaald geen toeristische rondreis!

Bijeenkomst in Zaandam

28 november 2009, vanaf 10.00 uur

Een dag van ontmoeting, beraad, informatie en veranderingen.
Een ieder die geïnteresseerd is in de activiteiten van CoME wordt van harte uitgenodigd op 28 november 2009.

Op deze dag zullen we de mogelijkheid hebben kennis te maken, te praten, te discussiëren en plannen te maken voor de toekomst met gasten uit Israël en Palestina.

We zullen ook de mogelijkheid hebben kennis te maken met de nieuwe begeleider voor de ontmoetingsseminars van CoME:
Maaïke Hoffer

Nadere informatie zal u nog toegestuurd worden.

Ontmoeting bij Nes Ammim

Dialogo in het 'Heilige Land'

Studioreis naar Israël en Palestijnse gebieden

7 januari- 17 januari 2010
(Voorlopig) programma

Inleiding

De nadruk zal bij deze reis liggen op studie en ontmoeting. We zoeken gesprekspartners, die in de gespannen situatie van Israël en Palestina toch de ontmoeting willen aangaan. Mensen die alternatieve geluiden laten horen aan Joodse en Palestijnse kant. Daarbij zullen de vragen naar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de dialoog tussen Joden, christenen en moslims aan de orde komen. Engels zal meermalen de voertaal zijn. Maar ook Nederlands sprekende inleiders zullen worden uitgenodigd.

Verblijf in Guest House van Nes Ammim en in Holy Land Hotel, Oost Jerusalem

Reisleiders: dr. Simon Schoon en drs. Douwe van der Sluis

Prijs (voorlopig): € 1360,- pp

Eenpersoonskamer toeslag: € 210,-

Inclusief: retourvlucht, transfers, bustochten, overnachtingen in goede hotels op basis van halfpension, entreegelden, luchthavenbelasting, veiligheidshemming en brandstofheffing, fooien. Exclusief: lunches en drankjes.

Info bij: Douwe van der Sluis: dosluis@wxs.nl en Simon Schoon: s.schoon@hetnet.nl

Aanmelden bij: s.schoon@hetnet.nl

Programma: zie <http://simonschoon.web-log.nl/>

LINK is een uitgave van:

COmmunication Middle East

Algemeen secretaris

D.J. van der Sluis
Burgemeester Versteegenstraat 77
1551 TC Westzaan
Tel. 075-6402271
do.sluis@wxs.nl

Bestuurssecretaris

K. Mensink
Singel 63
3984 NV Odijk
Tel. 030-6561260
akmensink@casema.nl

Bestuursleden

K. Mensink, *secretaris*
A.B. Roda, *penningmeester*
J. van Melle, *voorzitter*
G. Opstelten, H. Ullersma,
G.H. Lensink, *leden*.

Bankrekening 3733187
t.n.v. stichting Come, Driebergen

DOMINASS ASSURANTIEN - Deze nieuwsbrief kon worden uitgegeven en gedistribueerd dankzij de financiële steun van onze partner in de projecten **Dominass Assurantiën bv te Ochten**, de predikantenverzekeraar.